

UMEÅ
KOMMUN

In- och omvärldsdag

2020-02-21

Program

08:30 Introduktion - Hans Lindberg, kommunstyrelsens ordförande

08:40 Befolkningsprognos – Daniel Levisson, övergripande planering

09:30 Fika

10:00 Planeringsförutsättningar– Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

11:00 Digitalisering – Johan Gammelgård, direktör administration och innovation

Jenny Conradsson, e-servicestrateg

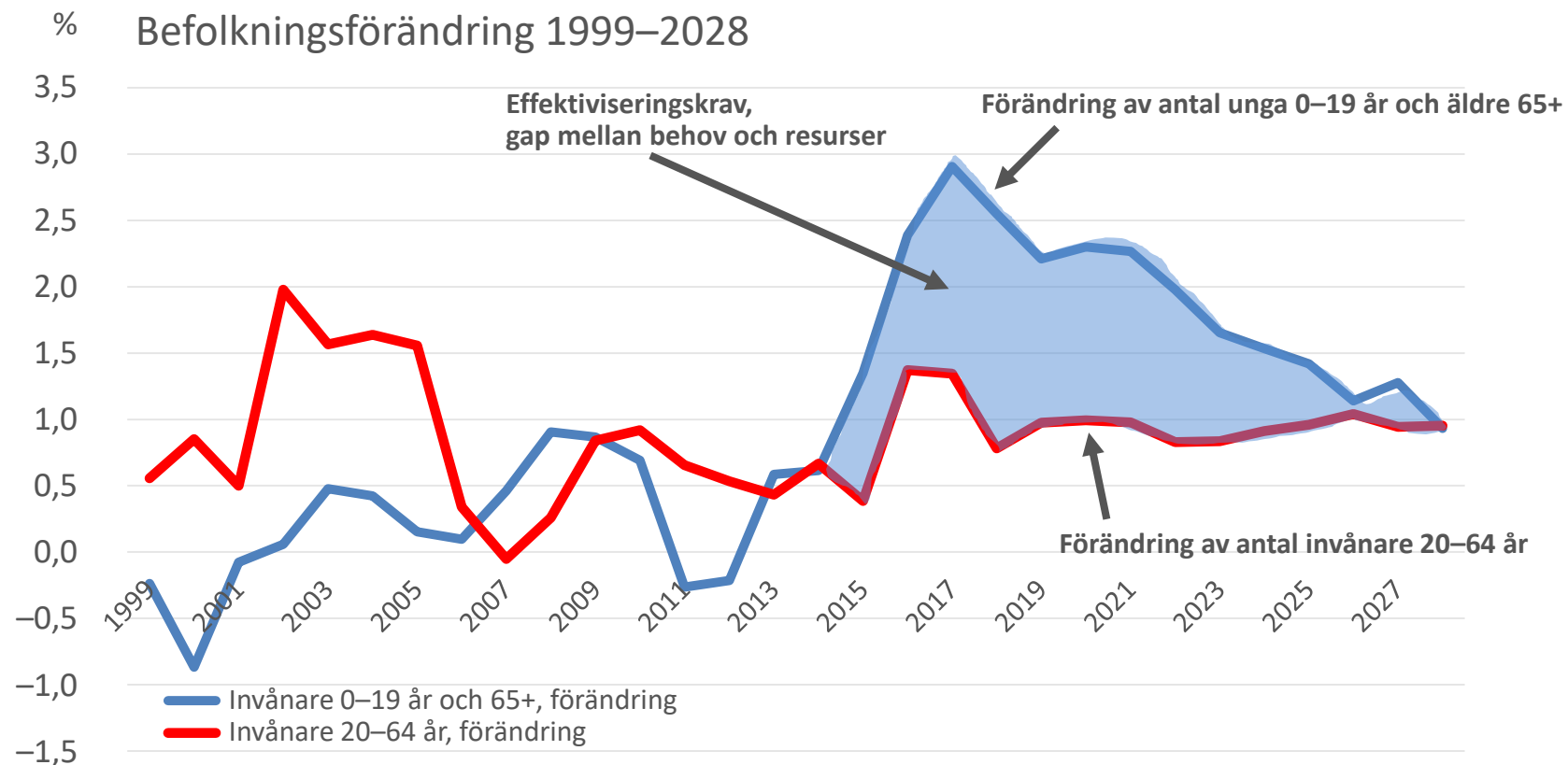
11:45 Frågestund

11:55 Avslut för dagen - Hans Lindberg, kommunstyrelsens ordförande

12.00 Tack för idag!

Planeringsförutsättningar 2021-2024

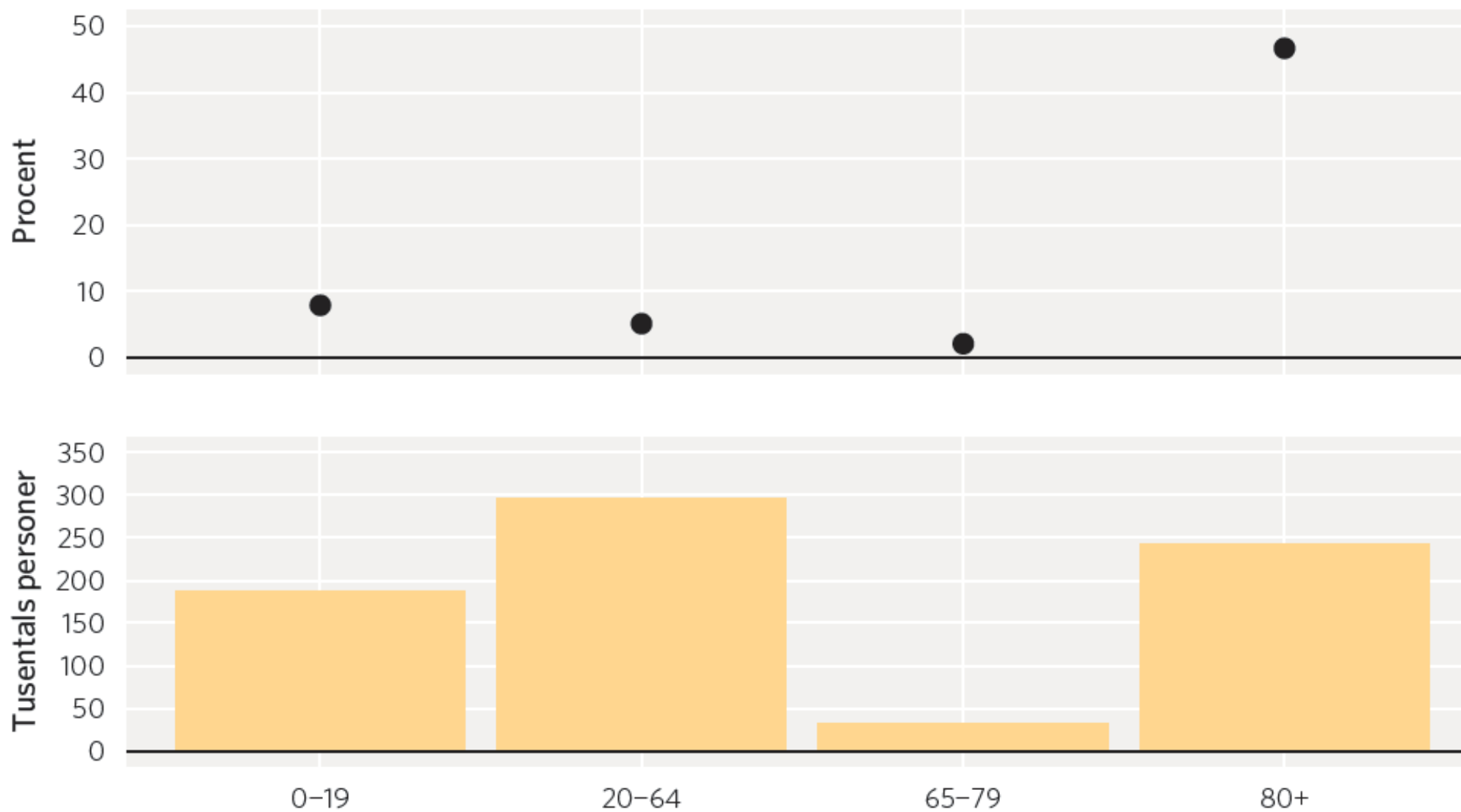
Demografiutveckling, en utmaning

Fram till 2028 ökar antal unga och äldre snabbare än invånare i arbetsför ålder. Skatteunderlaget växer inte lika snabbt.

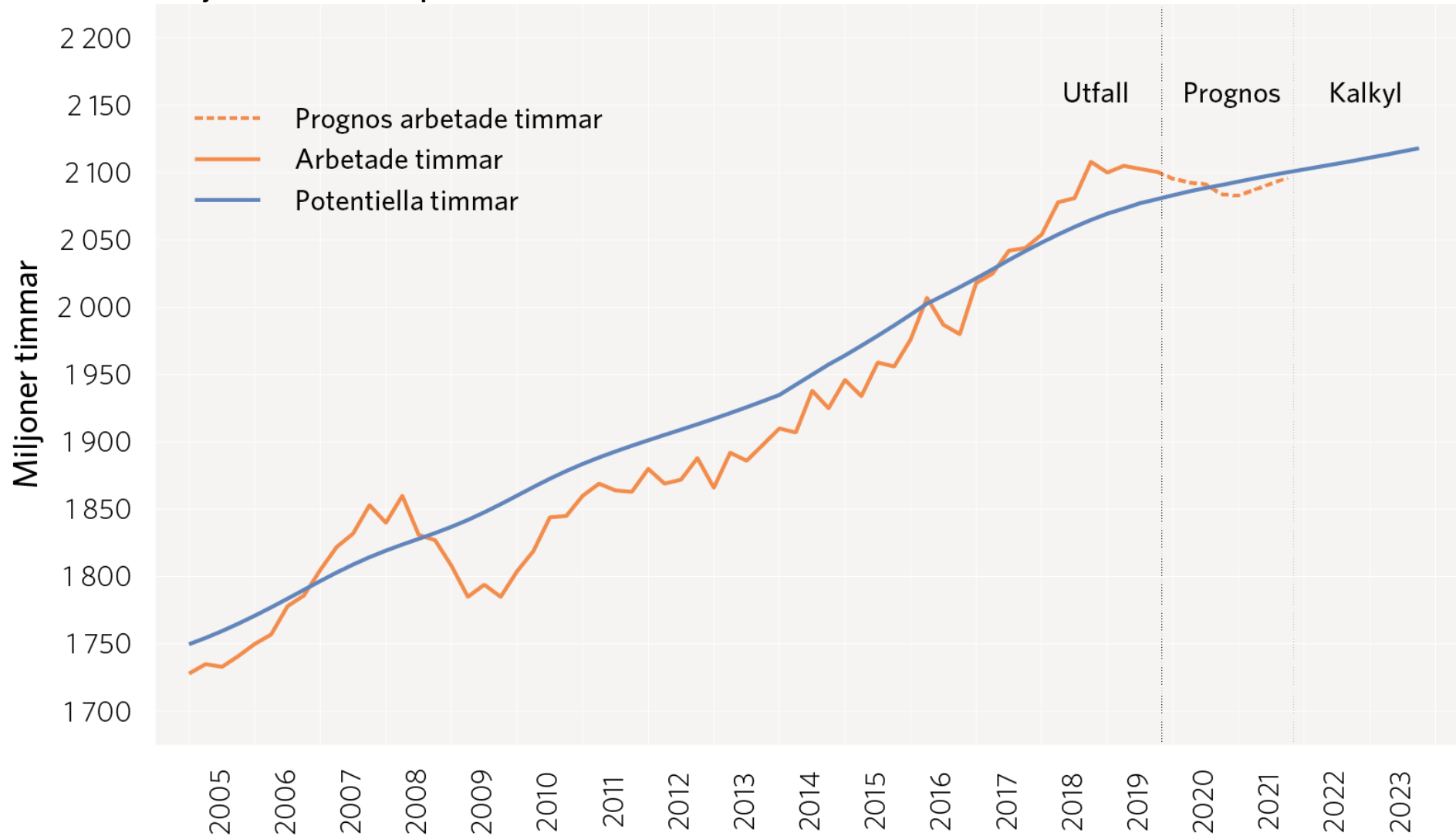
SKR:s ekonomiska analys för planeringsperioden

Befolkningsförändringar 2018 och 2028

Arbetsmarknadskonjunkturen

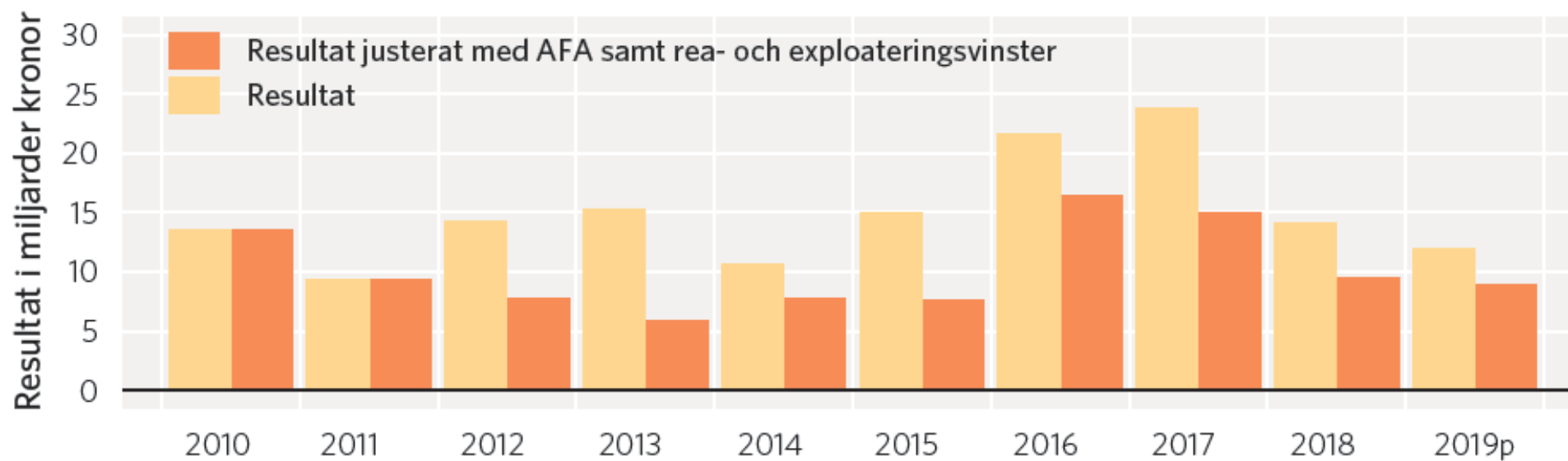
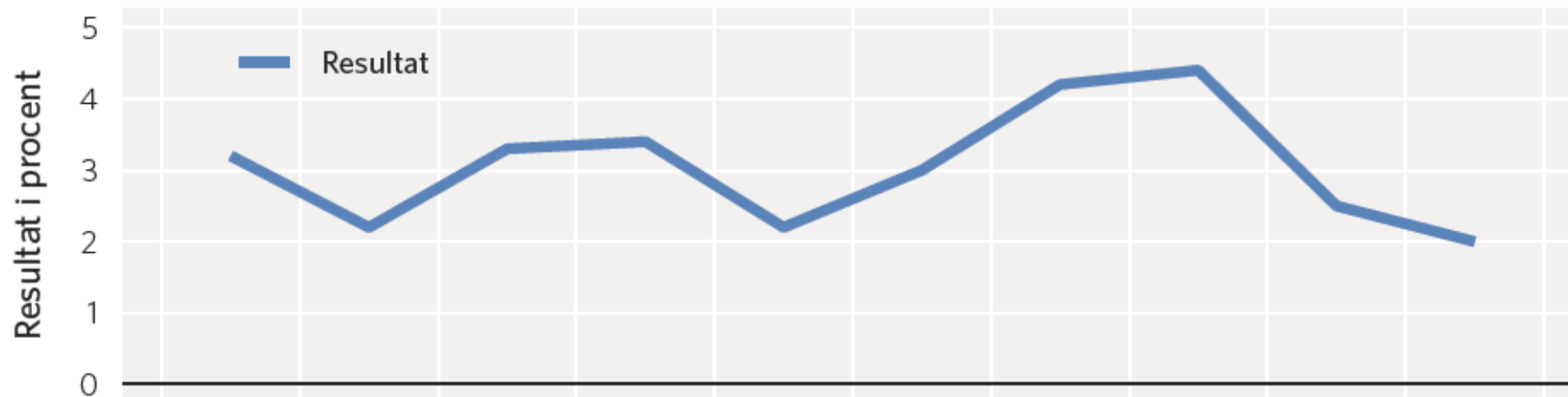
Miljoner timmar per kvartal

Källa: Statistiska centralbyrån och SKL.

Kommunernas resultat

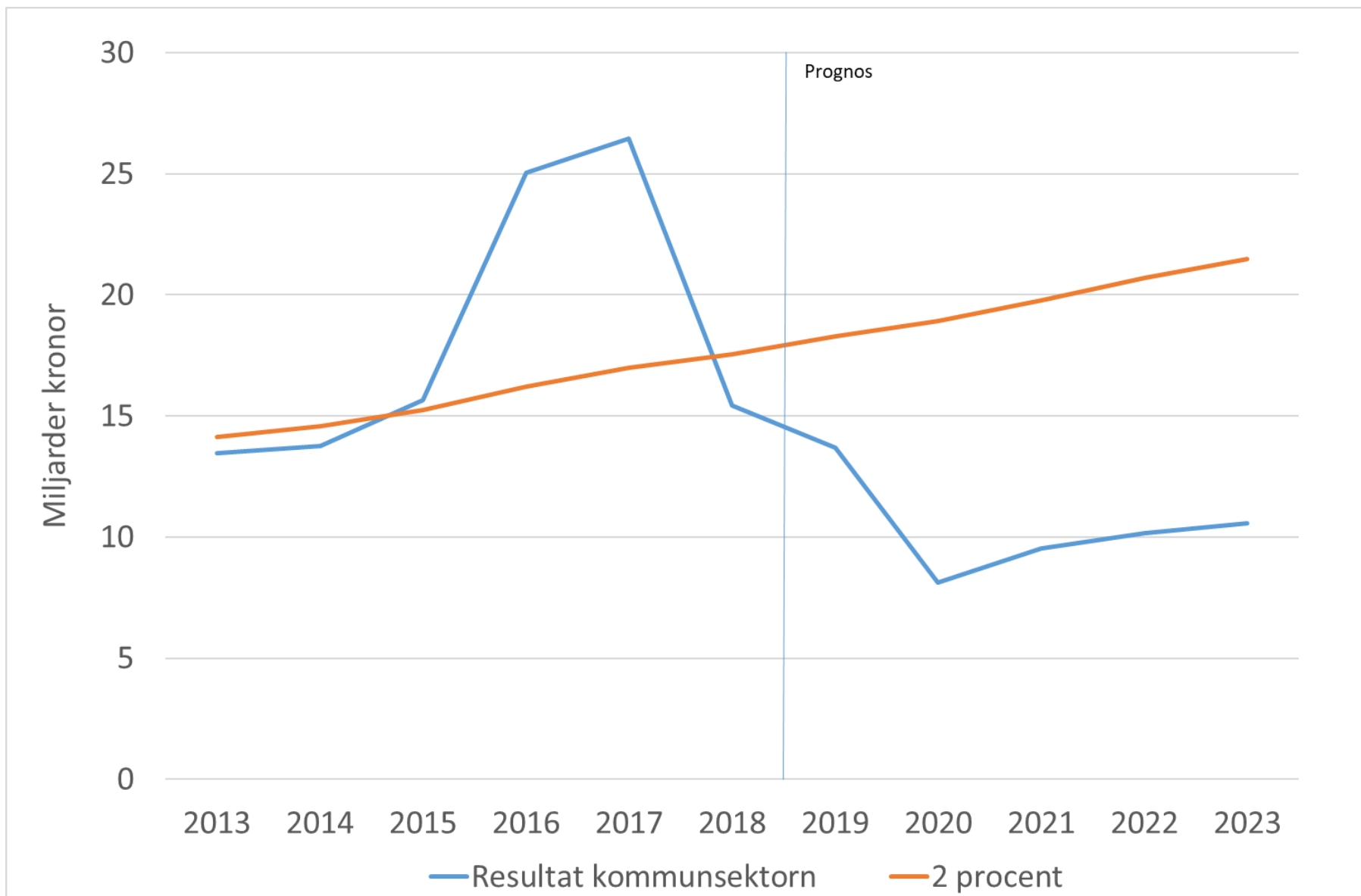
Före extraordinära poster. Miljarder kronor resp. procent av skatter och bidrag

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting.

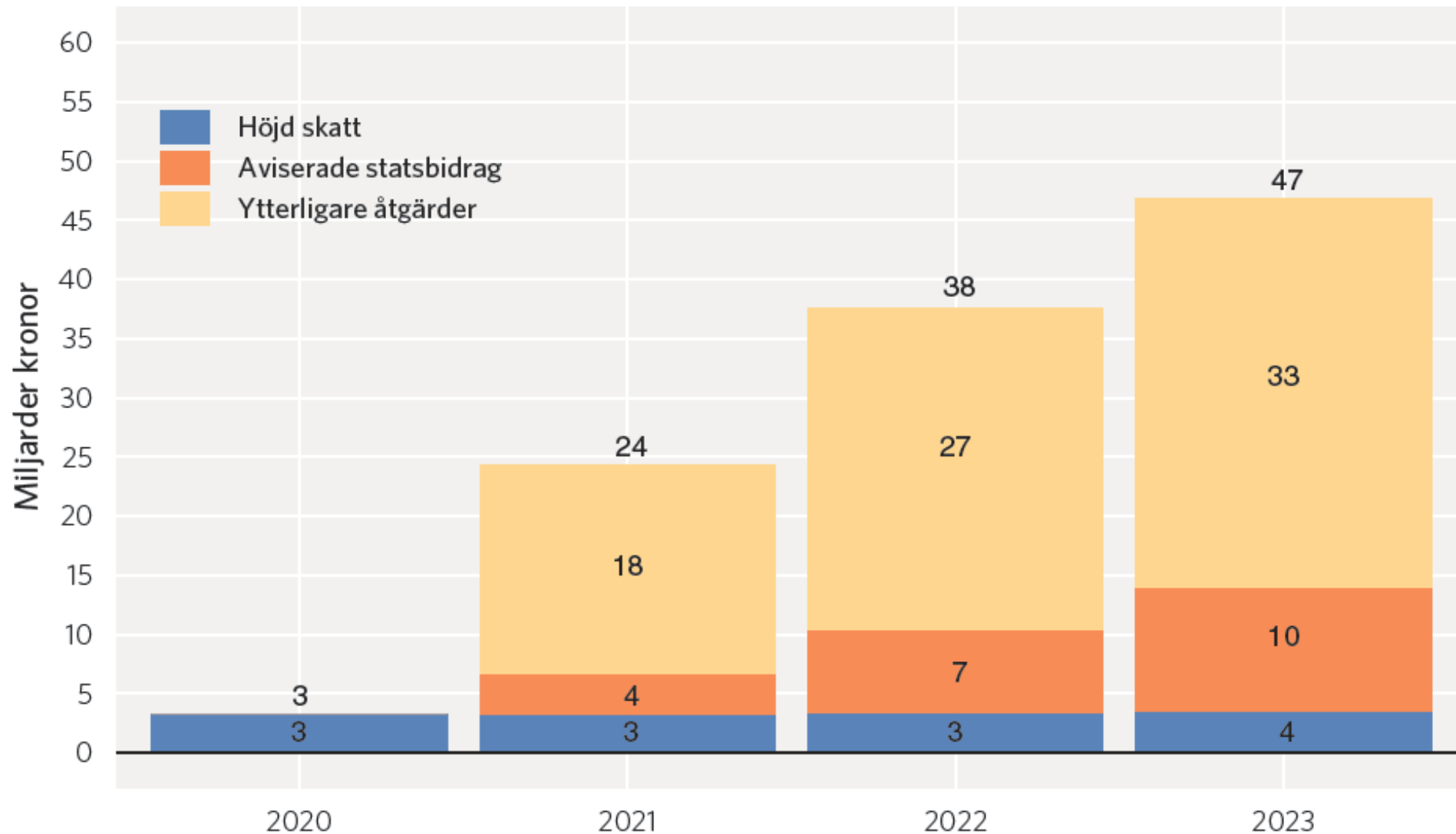
Kraftig resultatförsämring i kalkylen

större överskott behövs på lång sikt

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting

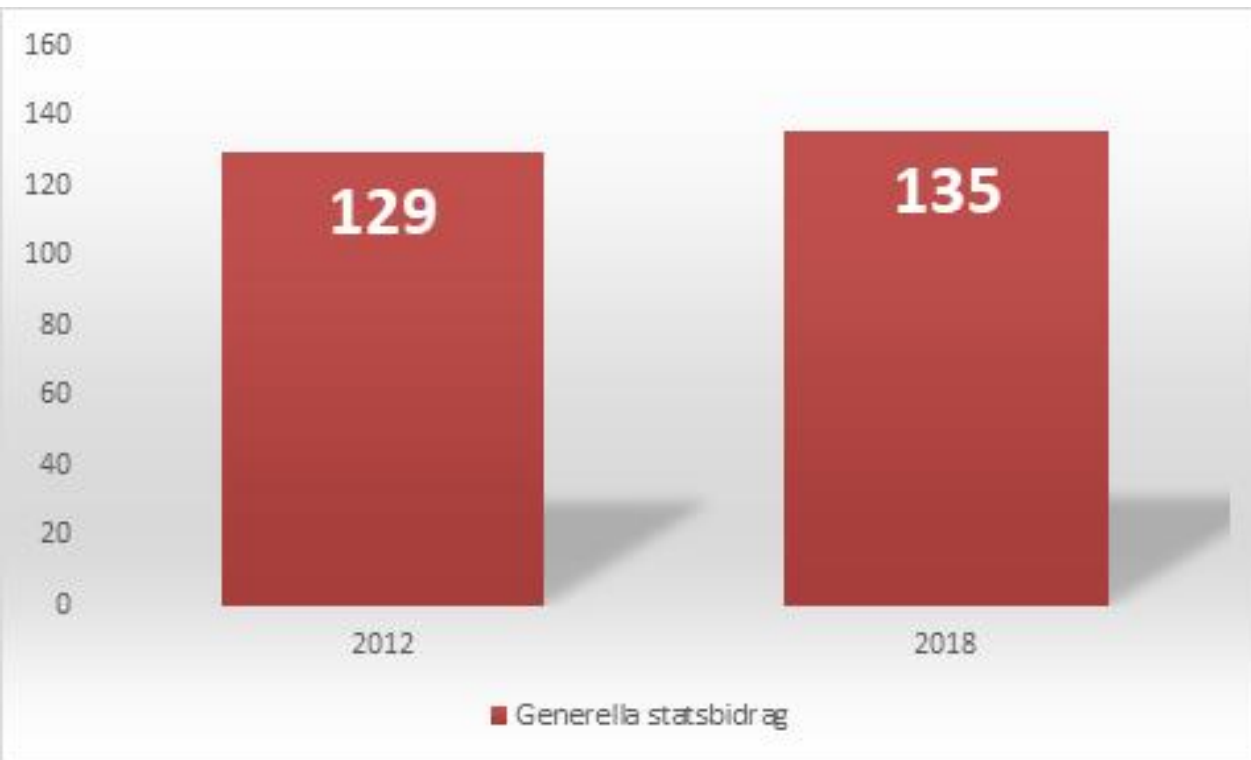
Gapet ökar mellan kostnader och intäkter

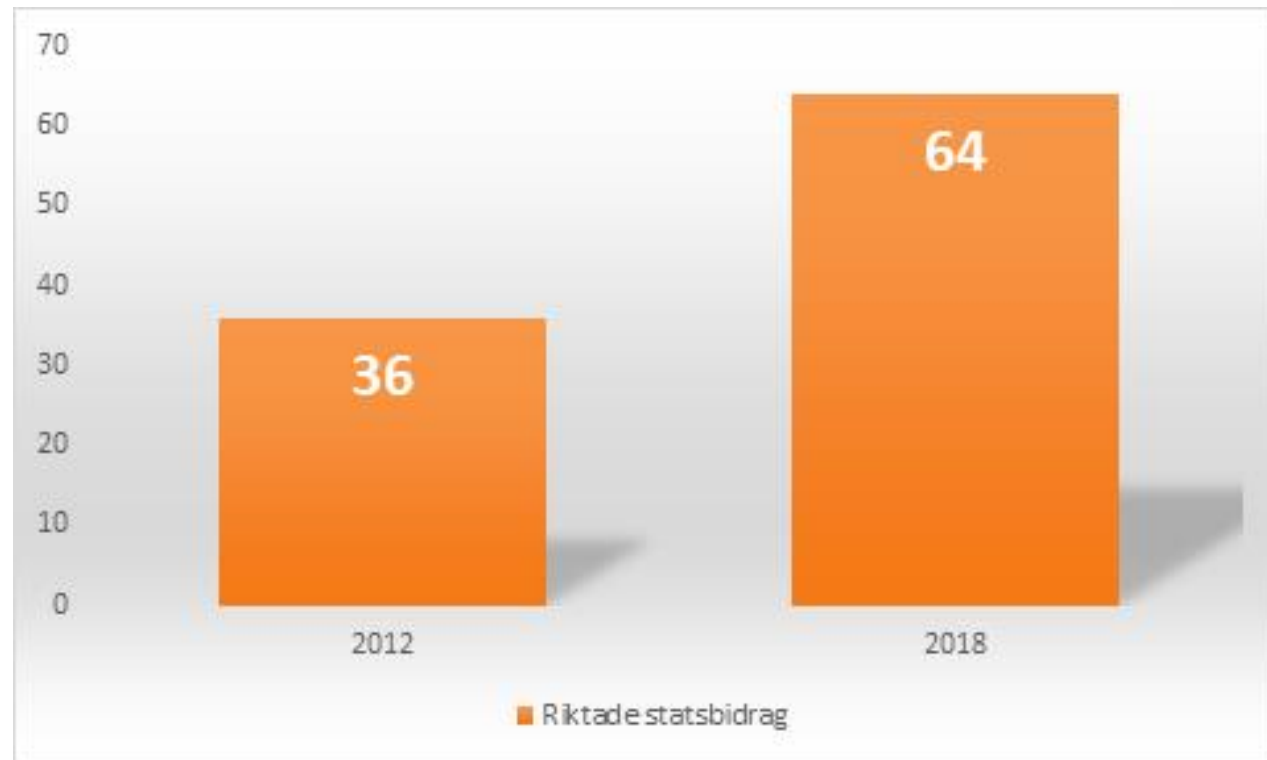
Statsbidrag till kommunsektorn

Miljarder kronor

Generella statsbidrag

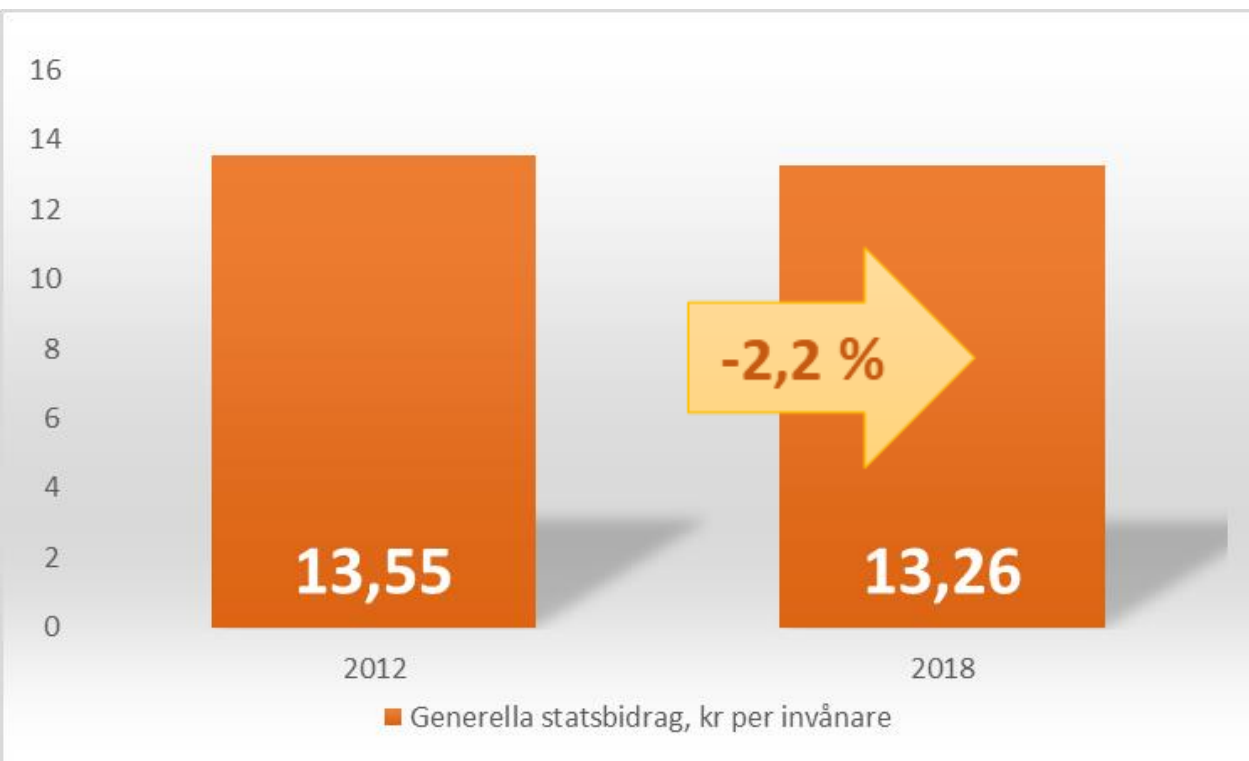
Riktade statsbidrag

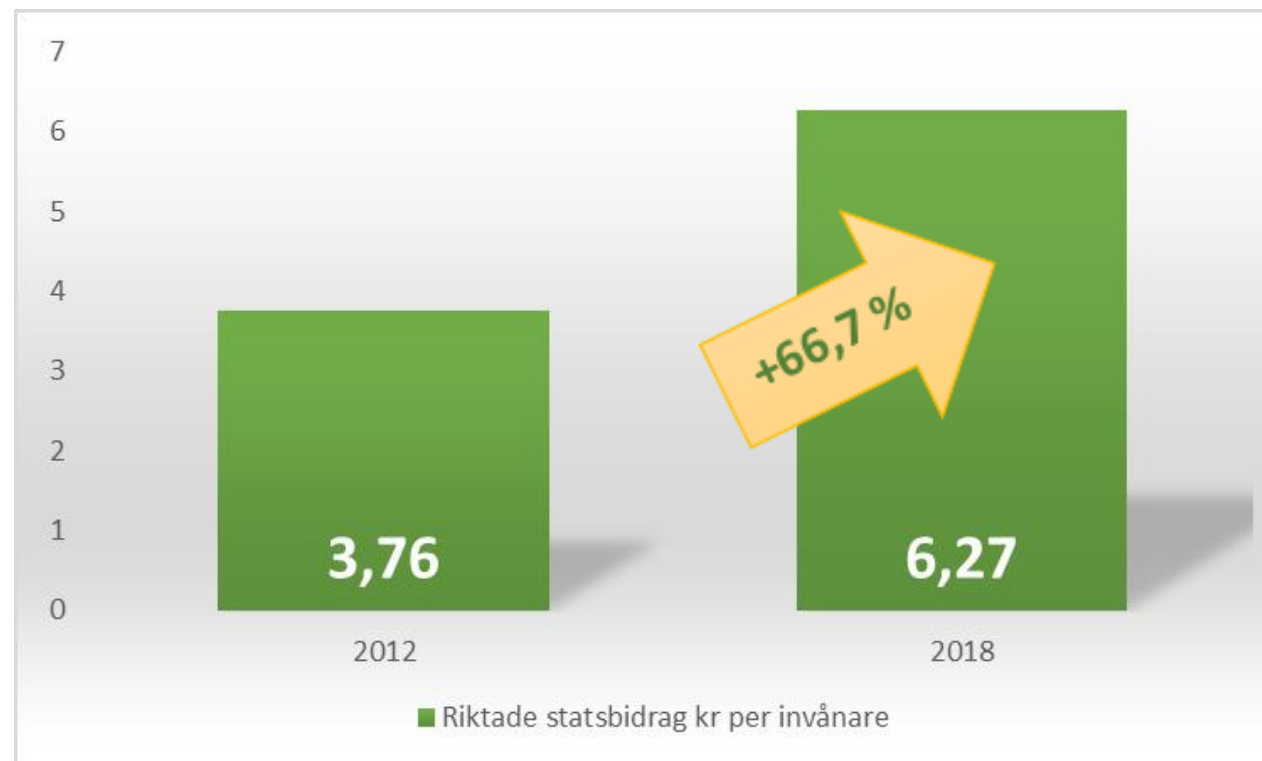
Statsbidrag till kommunsektorn

Tusen kronor per invånare

Generella statsbidrag

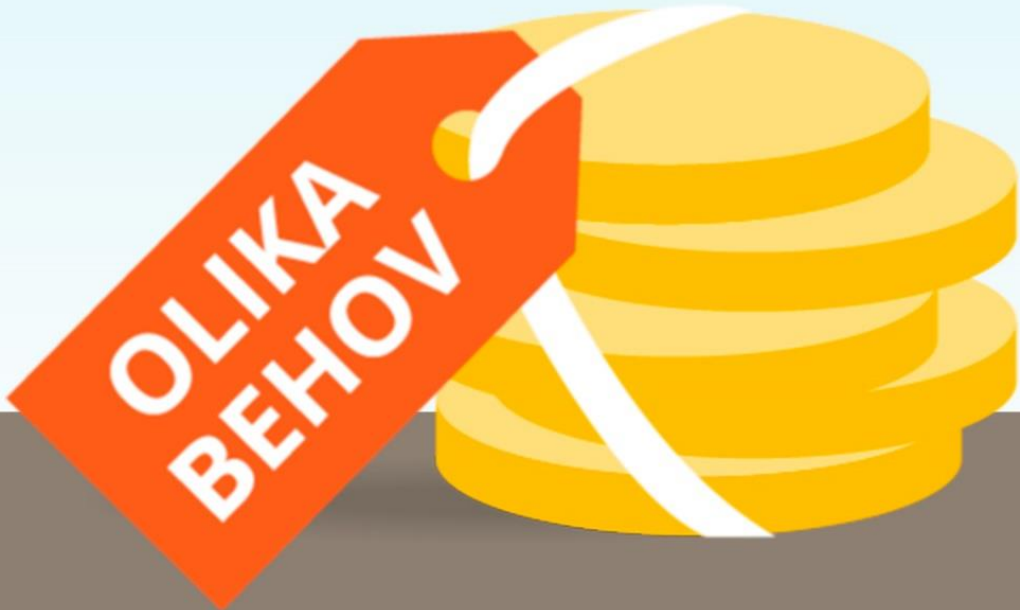

Riktade statsbidrag

Staten behöver:

- Minska detaljstyrningen och de riktade statsbidragen
- Respektera finansieringsprincipen och ta kostnadsansvar för egna verksamheterna
- Ta större ansvar för demografiska utvecklingen
- Ta ansvar för långsiktiga finansieringen av digital infrastruktur
- Ta ansvar för kompetensförsörjningen

Kommuner och regioner behöver:

- Effektivisera
- Förändra arbetssätt, t.ex. med digitalisering
- Arbeta med förebyggande hälsa
- Öka sysselsättningsgraden för anställda
- Förlänga arbetslivet

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning - varför?

*Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.
(portalparagrafen, 11 kap, § 1)*

Varför?

- för att säkra att ekonomiska förutsättningar är hållbara över tid
- för att inte skjuta över kostnad för vår välfärdskonsumtion på kommande generationer.

God ekonomisk hushållning - varför måste vi gå med överskott?

Kommunen måste gå med plus!

Kommunallagens balanskrav:

Kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna = kommunen måste gå med överskott

Men, självkostnadsprincipen då?

Självkostnadsprincipen förbjuder inte överskott,
den förbjuder att kommunen bedrivs med vinstsyfte.

God ekonomisk hushållning

- **Kommunen måste göra ett överskott.**
 1. Buffert för att möta oförutsedda/oplanerade kostnader
 2. För att slippa låna. Ju högre tillväxt desto högre bör överskottet vara för att kommunen ska klara att själv finansiera nödvändiga investeringar.
- **Kommunen måste klara den långsiktiga finansieringen av sina investeringar.**

Kommunen behöver ha klart för sig hur stor investeringsbudgeten kan vara och i vilken omfattning investeringarna ska finansieras med egna medel respektive lån.
- **Kommunen måste ha koll på sina tillgångar/skulder och den långsiktiga betalningsförmågan.** Kommunen behöver ha koll på kommunens låneskuld och vara säker på att inte riskera stora problem om räntan skjuter i höjden.

Vad händer om kommunen redovisar underskott?

Viktigt att kommunen har en ekonomi i balans!

Om kommunen får underskott ger det konsekvenser:

- Kommunen måste enligt kommunallagen lägga en budget där intäkter överstiger kostnader.
- Om underskott ändå uppstår ska det negativa resultatet återställas senast inom 3 år.

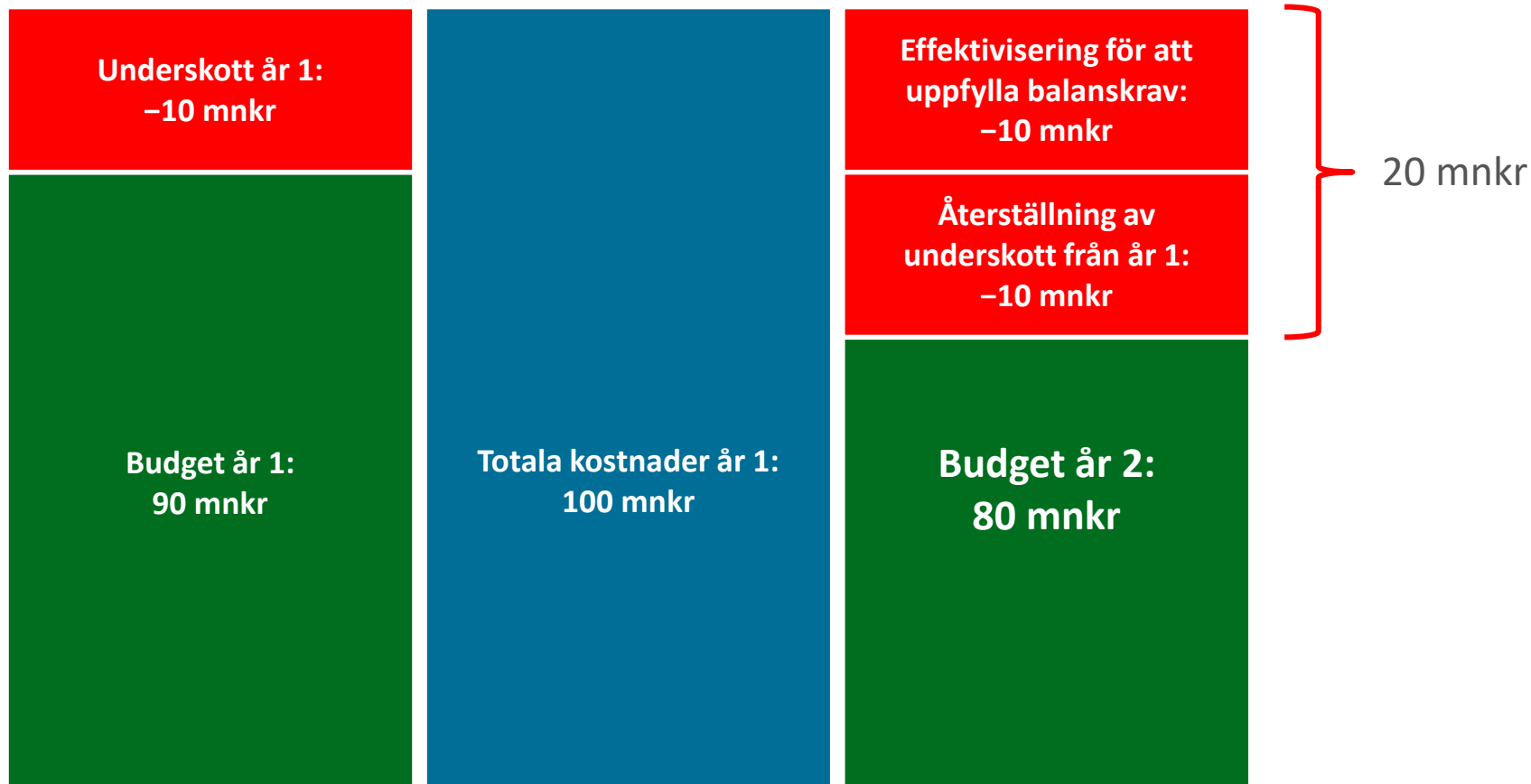
Ett underskott svider dubbelt upp:

- Vi måste minska kostnaderna.
- Pengar som kan fördelas till verksamheterna minskar.

Underskott år 1 innebär dubbelt effektiviseringskrav inom 3 år!

Underskott får konsekvenser, exempel:

Om kommunen även år 2 redovisar underskott ökar återställningskravet med ytterligare 10 mnkr. År 3 kan kommunen dela ut 70 mnkr till verksamheterna.

God ekonomisk hushållning – hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)

- RUR i Umeå kommun är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna
- Det ska vara överskott under år av god utveckling av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning som kan reserveras för resultatutjämning
- Bedömning av när det är högkonjunktur eller lågkonjunktur avgörs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de sista 10 åren.
- Beslut om att använda medel från RUR ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut.

God ekonomisk hushållning - sammanfattning

Vi måste på ett klokt och ansvarsfullt sätt

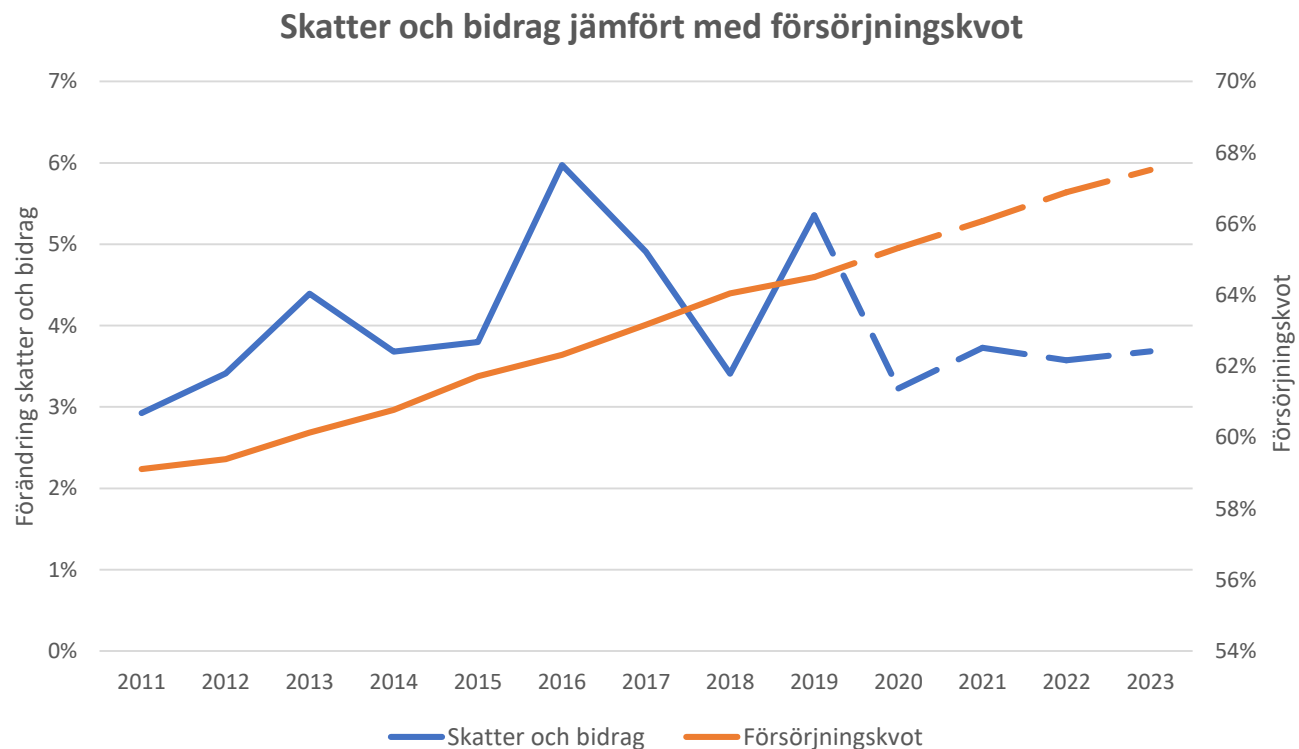
- anpassa kommunens kostnadsnivå till ekonomiska förutsättningar
- prioritera hur kommunens ekonomiska resurser ska användas och fördelas
- långsiktigt värna och förbättra kommunens ekonomiska förutsättningar.

Skatteunderlagets utveckling

Skatteprognos – Regeringen och SKR

Regeringen	2020	2021	2022	
2019 apr (Bas för budget 2020)	3,2	3,5	3,8	
2019 sept	2,6	3,2	3,4	
SKR	2020	2021	2022	2023
2019 maj	3,1	3,1	3,7	
2019 okt	2,5	3,2	3,9	3,7
2019 dec	2,6	3,1	3,8	3,8
2020 feb	2,4	3,1	3,8	3,8

Skatter och bidrag jämfört med försörjningskvot

Sammanfattning

- Senaste skatteprognosen visar på lägre tillväxt än den prognos som budgetbeslut 2019 baseras på
- Förändringar i kostnadsutjämningsystemet slår igenom med viss effekt 2020 och full effekt 2021 och framåt
- Gapet ökar mellan kostnader och intäkter åren framåt